Published on (https://bnm.md)

29.12.2017

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru trimestrul III 2017, date provizorii (materialul analitic desfășurat)

Conturile internaționale pentru trimestrul III 2017, date provizorii – materialul analitic desfășurat [1]

În ianuarie-septembrie 2017, evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova a fost determinată de influența mai multor factori:

- A continuat tendința de creștere economică, PIB-ul Republicii Moldova majorându-se cu 3.8 la sută în termeni reali față de ianuarie-septembrie 2016. La această creștere au contribuit în special activitățile de comerț și agricultură (cu toate că în prima jumătate a anului 2017 a fost înregistrată o scădere accentuată a producției vegetale ca urmare a condițiilor climaterice nefavorabile, în trimestrul III agricultura și-a recuperat regresul);
- Exporturile totale de bunuri și servicii s-au majorat față de ianuarie-septembrie 2016 (practic revenind la nivelul înregistrat în primele 9 luni ale anului 2014) grație cererii din partea principalelor țări-partenere, care au înregistrat creșteri economice (atât cele din CSI, cât și cele din UE);
- O contribuție semnificativă la creșterea exportului total de bunuri a avut-o majorarea exporturilor în: România cu 25.9 la sută față de ianuarie-septembrie 2016; Turcia cu 66.1 la sută (ceea ce poate fi atribuit atât creșterii economice a Turciei, cât și intrării în vigoare (de la 01.11.2016) a acordului bilateral de comerț liber); Germania cu 25.1 la sută; Rusia cu 9.0 la sută (în contextul eliminării parțiale a restricțiilor comerciale);
- Ca urmare a creșterii reale a salariilor și a remiterilor personale, s-a majorat consumul final al gospodăriilor populației (cu 4.6 la sută în prețuri comparabile față de ianuarie-septembrie 2016), ceea ce a contribuit la sporirea importurilor;
- La majorarea importurilor a contribuit și reluarea importului de energie electrică din Ucraina.

Pe parcursul primelor trei trimestre ale anului 2017, volumul fizic al bunurilor exportate a crescut față de trimestrele I-III 2016 (tabelul 1). Concomitent, s-a majorat semnificativ și volumul fizic al bunurilor importate. Prețurile bunurilor exportate s-au diminuat pe parcursul primelor două trimestre și au crescut în trimestrul III 2017, în timp ce prețurile bunurilor importate s-au majorat în trimestrele II-III 2017. Astfel, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri a arătat o înrăutățire ușoară.

Pe piața valutară internă, pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2017, a fost înregistrată tendința de apreciere a leului moldovenesc față de euro şi față de dolarul SUA.

Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova au constituit 19.7 la sută în raport cu PIB (în

scădere față de perioada similară a anului precedent relativ la PIB, dar în creștere ca valoare absolută cu 12.1 la sută).

Intrările de capital sub formă de ISD pe parcursul perioadei ianuarie-septembrie 2017 s-au majorat față de perioada similară a anului precedent cu 37.0 la sută și au constituit 2.5 la sută relativ la PIB.

Tabelul 1. *Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova*

	2015	2016	2017			2016	2017
	III	III	I	II	III	I-III	I-III
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. lei	35,995	39,901	29,670	34,251	45,523	98,281	109,444
Produsul intern brut în prețuri curente, mil. USD	1,875	2,016	1,487	1,826	2,540	4,942	5,800
PIB, indicii volumului fizic, %	96.4	106.5	103.1	102.5	105.4	103.3	103.8
Export de bunuri, indicii volumului fizic, %	96.0	120.9	127.6	105.0	109.8		
Export de bunuri, indicii valorii unitare, %	84.0	95.9	99.4	97.4	107.7		
Import de bunuri, indicii volumului fizic, %	95.0	111.5	120.1	113.3	113.4		
Import de bunuri, indicii valorii unitare, %	78.0	94.2	99.7	100.8	107.9		
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri, %	107.7	101.8	99.7	96.6	99.8		
Rata de schimb medie pe perioadă, MDL/USD	19.1982	19.7896	19.9556	18.7525	17.9208	19.8860	18.8689
Remiterile personale / PIB, %	20.1	18.1	22.6	21.5	16.4	20.6	19.7
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB, %	-1.2	3.4	2.8	1.9	2.8	2.2	2.5

Surse: BNM, BNS

În primele nouă luni ale anului 2017, deficitul contului curent a constituit 532.56 mil. USD, deteriorându-se cu 87.7 la sută față de ianuarie-septembrie 2016. Raportat la PIB, acesta a constituit 9.2 la sută și s-a înrăutățit cu 3.4 puncte procentuale (p.p.) comparativ cu perioada similară din anul precedent (tabelul 2). În cea mai mare parte (-2.2 puncte procentuale), această deteriorare a fost cauzată de evoluția negativă a balanței veniturilor secundare raportate la PIB (deși excedentul înregistrat la veniturile secundare s-a majorat nesemnificativ în termeni absoluți, raportul lui la PIB-ul crescător s-a diminuat). De asemenea, la deteriorarea contului curent a contribuit balanța comerțului exterior cu bunuri, al cărei raport la PIB a scăzut cu 1.3 p.p. (tempoul de creștere a importului de 20.5 la sută a fost superior celui al exporturilor de 18.2 la sută, în comparație cu perioada similară a anului precedent). Balanța serviciilor și a veniturilor primare nu s-au schimbat semnificativ față de ianuarie-septembrie 2016.

Tabelul 2. *Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți (MBP6)*

	2015	2016	2017			2016	2017	I-III 2017 / I-III 2016
	III	III	I	II	III	I-III	I-III	Contribuți
	% la PIB							p. p.
Contul curent	**-6.7**	**-5.5**	**-8.6**	**-10.8**	**-8.2**	**-5.7**	**-9.2**	**-3.**
Balanța comercială	**-28.3**	**-23.9**	**-31.3**	**-33.7**	**-24.1**	**-28.1**	**-29.2**	**-1.**
Export de bunuri și servicii	31.3	33.5	44.7	36.2	31.8	36.8	36.8	-0.
Import de bunuri și servicii	59.7	57.4	76.1	69.9	55.9	64.9	66.0	1.
Balanța veniturilor primare	**7.5**	**5.1**	**6.9**	**7.8**	**4.9**	**6.4**	**6.3**	**-0.**
Intrări de venituri primare, din care:	11.3	10.3	12.3	12.2	9.3	11.3	11.1	-0.
Remunerarea salariaților	10.9	9.9	11.9	11.7	8.9	10.8	10.6	-0.
Ieșiri de venituri primare, din care:	3.8	5.3	5.4	4.5	4.4	4.9	4.7	-0.
Venituri din investiții	2.7	4.4	4.2	3.3	3.6	3.8	3.7	-0.
Balanța veniturilor secundare	**14.1**	**13.4**	**15.9**	**15.2**	**11.0**	**15.9**	**13.7**	**-2.**
Intrări de venituri secundare, din care:	16.2	15.0	17.9	17.1	12.4	17.7	15.4	-2.
Transferuri personale	10.3	9.5	11.9	10.9	8.4	11.2	10.2	-1.
Cooperarea internațională curentă	2.4	2.0	2.0	2.2	1.4	2.5	1.8	-0.
Ieșiri de venituri secundare	2.1	1.6	2.0	1.9	1.4	1.8	1.7	-0.
Contul de capital	**1.1**	**-0.5**	**-0.4**	**-0.4**	**-0.2**	**-0.4**	**-0.3**	**0.**
Necesarul net de finanţare (soldul conturilor curent şi de capital)	**-5.6**	**-6.0**	**-9.0**	**-11.1**	**-8.4**	**-6.2**	**-9.5**	**-3.**

Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 17.88 mil. USD, determinat de ieșirile de capital consemnate de sectorul privat, rămânând aproximativ la același nivel în raport cu PIB (-0.3 la sută) ca în primele nouă luni ale anului 2016.

Ca rezultat al tranzacțiilor curente și de capital efectuate de rezidenții Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2017, **necesarul net de finanțare** (suma dintre soldurile conturilor curent și de capital din balanța de plăți) s-a majorat cu 81.1 la sută față de ianuarie-septembrie 2016 și a constituit 550.44 mil. USD, ceea ce reprezintă 9.5 la sută în raport cu PIB (6.2 la sută în ianuarie-septembrie 2016).

Contul financiar a înregistrat intrări nete de capital în valoare de 301.96 mil. USD sau 5.2 la sută raportat la PIB (tabelul 3).

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în primele nouă luni ale anului 2017 au fost activele sub formă de numerar și depozite ale agenților economici rezidenți și ale populației (în scădere cu 481.13 mil. USD). Concomitent, s-au majorat activele sub formă de numerar și depozite ale băncilor licențiate (cu 198.33 mil. USD) și activele oficiale de rezervă ale BNM (cu 361.63 mil. USD), consemnând fluxuri intersectoriale, ce cumulativ au influențat intrările nete de capital în sensul diminuării. La acoperirea necesarului de finanțare au contribuit, de asemenea, intrările nete de capital sub formă de credite comerciale și avansuri acordate de partenerii comerciali de peste hotare (151.46 mil. USD), acumularea netă de pasive sub formă de investiții directe (146.31 mil. USD), precum și tragerile nete de împrumuturi externe de către administrația publică (102.13 mil. USD).

Tabelul 3. *Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete*

	2015	2016	2017			2016	2017	I-III 2017 / I-III 2016
	III	III	I	II	III	I-III	I-III	Contribuția
	% la PIB							p. p.
Contul financiar	**-7.0**	**-3.0**	**-3.1**	**-6.9**	**-5.1**	**-5.0**	**-5.2**	**-0.2**
Investiții directe, din care:	**1.2**	**-3.3**	**-2.7**	**-1.5**	**-2.7**	**-1.9**	**-2.4**	**-0.5**
Participații la capital și acțiuni, exceptând reinvestirea profiturilor	-0.2	-0.6	-0.3	0.0	-0.4	-0.4	-0.3	0.2
Reinvestirea profiturilor	-0.8	-2.9	-2.2	-0.9	-1.7	-2.0	-1.6	0.4
Instrumente de natura datoriei	2.1	0.1	-0.2	-0.6	-0.6	0.6	-0.5	-1.1
Investiții de portofoliu și derivate financiare	**0.0**	**0.0**	**-0.1**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
Alte investiții, din care:	**-7.3**	**-13.7**	**-2.8**	**-11.1**	**-11.0**	**-11.8**	**-9.1**	**2.7**
Numerar și depozite	-5.0	-8.4	-0.9	-4.5	-7.3	-8.0	-4.8	3.1
Împrumuturi	-1.8	-2.7	-0.4	-2.3	-0.8	-0.6	-1.2	-0.6
Credite comerciale și avansuri	-0.6	-1.7	-1.6	-3.9	-3.3	-2.5	-3.1	-0.6
Alte creanțe / pasive	0.1	-0.9	0.1	-0.4	0.4	-0.7	0.1	0.8
Modificarea activelor de rezervă	**-0.9**	**14.0**	**2.5**	**5.7**	**8.7**	**8.7**	**6.2**	**-2.4**

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova (conform MBP6), la 30.09.2017, a constituit -4,201.41 mil. USD, soldul negativ aprofundându-se față de sfârşitul anului 2016 cu 18.3 la sută: activele externe însumând 4,433.01 mil. USD, în creștere cu 8.3 la sută, iar pasivele – 8,634.42 mil. USD, în creştere cu 13.0 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 51.3 la sută. Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 3,574.34 mil. USD (în creștere cu 17.7 la sută de la începutul anului), reprezentând 41.4 la sută din totalul pasivelor externe (tabelul 4).

Tabelul 4.*Indicatorii principali aferenți poziției investiționale internaționale (MBP6)*

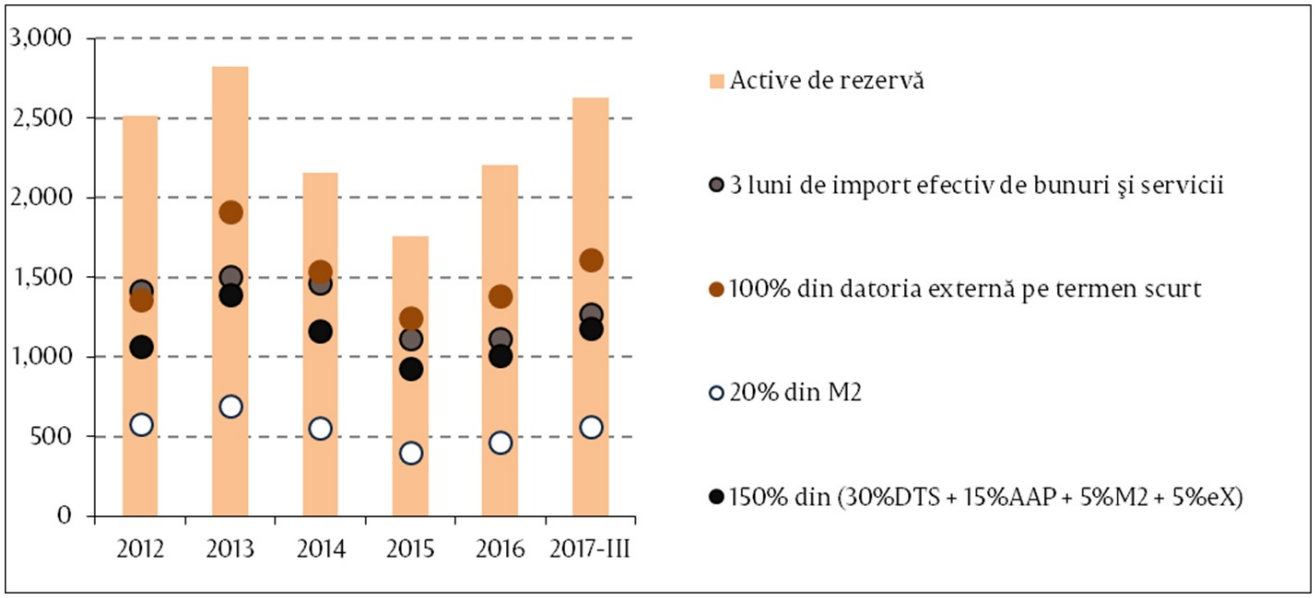
	31.12.2015	31.12.2016	31.03.2017	30.06.2017	30.09.2017	30.09.2017 / 31.12.2016 (%)
PII netă, mil. USD	-3,479.02	-3,550.57	-3,645.80	-3,998.40	-4,201.41	118.3
Stocul activelor externe / stocul pasivelor externe, %	53.2	53.5	53.3	51.8	51.3	-2.2 p.p.
Stocul investițiilor directe, pasive, mil. USD	2,980.08	3,037.51	3,128.09	3,399.19	3,574.34	117.7
Ponderea ISD în stocul pasivelor externe, %	40.1	39.7	40.0	41.0	41.4	1.7 p.p.
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intragrup) în stocul pasivelor externe, %	41.2	41.1	40.7	39.7	38.9	-2.1 p.p.
Stocul activelor oficiale de rezervă, mil. USD	1,756.81	2,205.93	2,256.45	2,388.74	2,629.41	119.2
Stocul activelor de rezervă / Import mediu lunar efectiv (pe 12 luni) de bunuri şi servicii, luni	4.7	5.9	5.8	5.9	6.2	104.7

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2017, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 19.2 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 2,629.41 mil. USD. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 6.2 luni de import efectiv);
- acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 162.8 la sută);
- acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 93.6 la sută);

— acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria pe termen scurt + 15% din alte angajamente de portofoliu + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 337.0 la sută) (diagrama 1).

Diagrama 1. *Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă ale Republicii Moldova la sfârșit de perioadă, mil. USD*

Notă: DTS – datoria pe termen scurt (după scadența originală), AAP – alte angajamente de portofoliu, M2 – masa monetară, eX – export de bunuri și servicii. Criteriile se bazează pe recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals" [2], aprilie 2015:

Datoria externă brută a Republicii Moldova (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), la 30.09.2017, a înregistrat 6,742.97 mil. USD, majorându-se față de începutul anului cu 8.1 la sută (tabelul 5). Datoria publică şi public garantată a reprezentat 29.1 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1,960.32 mil. USD (+10.2 la sută de la începutul anului). Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,782.65 mil. USD, în creștere cu 7.3 la sută față de 31.12.2016. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (76.1 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 45.6 la sută.

Tabelul 5. *Indicatorii principali aferenți datoriei externe (MBP6)*

	31.12.2015	31.12.2016	31.03. 2017	30.06.2017	30.09.2017	30.09.2017 / 31.12.2016 (%)
Datoria externă brută, mil. USD	6,104.21	6,235.23	6,323.63	6,557.58	6,742.97	108.1
Datoria externă publică şi public garantată, mil. USD	1,702.11	1,779.36	1,827.08	1,909.65	1,960.32	110.2
Datoria externă pe termen lung, mil. USD	4,854.62	4,846.64	4,895.93	5,043.79	5,128.05	105.8
Ponderea datoriei externe publice şi public garantate în datoria externă brută, %	27.9	28.5	28.9	29.1	29.1	0.5 p.p.
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută, %	79.5	77.7	77.4	76.9	76.1	-1.7 p.p.
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi şi alocări de DST, %	44.2	44.7	44.9	45.4	45.6	0.9 p.p.
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt, %	140.6	158.9	158.0	157.8	162.8	4.0 p.p.

- Balanța de plăți pentru trimestrul III 2017 (date provizorii) [3];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul trimestrului III 2017 (date provizorii) [4];
- Datoria externă brută la sfârșitul trimestrului III 2017 (date provizorii) [5].

Seriile statistice sunt disponibile începând cu:

- anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6;
- anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională conform MBP5 și anul 2008 pentru poziţia investiţională internaţională conform MBP6;
- anul 2001 pentru datoria externă conform MBP5 și anul 2009 pentru datoria externă conform MBP6.

Balanța de plăți (MBP6)

[6]

Poziția investițională internațională (MBP6)

[7]

Datoria externă (MBP6)

[8]

Baza de date interactivă:

Balanța de plăți [9]

Poziția investițională internațională [10]

Datoria externă [11]

See also

Tags

Balanţa de Plăţi [12]

Datoria Externă [13]

Poziţia Investiţională Internaţională [14]

statistics [15]

evoluția conturilor internaționale [16]

conturile [17]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/56241

Related links:

[1] https://bnm.md/files/01_CI_q3_2017_nou.pdf [2] http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-trimestrul-ii-2017-date-provizorii-0 [4] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2017-date-provizorii [5] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-trimestrului-iii-2017-date-provizorii [6] https://bnm.md/files/bp_bpm6_q3_2017_ro.xls [7] https://bnm.md/files/PII-2008-2017q3-BPM6-ro.xls [8] https://bnm.md/files/DE-BPM6-2009-q3_2017-ro.xls [9] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [10] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [11] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [17] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile